

Stichting tot Behoud van het Foreestenhuis

**Grote Oost 43,
1621 BR Hoorn**

**Informatiebulletin no. 5
Oktober 2015**

**Secretariaat:
Wilgenrak 18,
1655 KT Sijbekarspel.
tel. 0229-591777**

e-mail:
secretarisstichting@foreestenhuis.nl

website:
www.behoudhetforeestenhuis.nl

KvK:
nr. 58532277

Bankrelatie:
NL32INGB 0008 8667 96

Monumentenprijs Oud Hoorn.

De kerkenraad van de Doopsgezinde-Remonstrantse Gemeente Hoorn en het bestuur van de Stichting tot Behoud van het Foreestenhuis zijn zeer verheugd dat de Vereniging Oud Hoorn haar monumentenprijs 2015 heeft toegekend aan ons gebouw, dat net gerestaureerd is. Deze restauratie heeft ons de nodige inspanning gekost, en we konden het alleen realiseren met behulp van steun uit vele hoeken. Het resultaat oogst gelukkig veel lof, waar we natuurlijk erg blij mee zijn. Maar daar zijn we er nog niet mee. Deze prijs maakt ons nog duidelijker dat we ook in de toekomst veel zorg aan het pand moeten blijven besteden. De Stichting blijft zich daartoe inzetten en zal blijven proberen om de nodige middelen bij elkaar te brengen om het pand in een goede staat te houden.

Chris Luursema, voorzitter

Van de Provincie.

De provincie Noord Holland feliciteert het Foreestenhuis en de Stichting tot Behoud van het Foreestenhuis met de toekenning van de monumentenprijs 2015 van de Vereniging Oud Hoorn. Ze is blij dat ze heeft kunnen bijdragen aan dit mooie project met een subsidie voor de restauratie van afgelopen winter.

Financiën

Het eindresultaat van de hele restauratie en verbouwing is nu bekend. De begroting is met ca. € 9.000 overschreden door twee niet ingecalculerde posten, te weten vergoeding voor de huurders wegens ongemak en voor bouwtechnische adviezen. Daarmee komen de totale uitgaven op € 632.000 (begroot € 623.000). Dit is voor de aannemer € 479.000, de aankoop van het buurpand € 82.000, de architect en de bouwadviezen € 56.000. Kosten huurders en overige kosten € 14.000. Het totaal is gedekt door overheids-subsidies van € 100.000, bijdragen van stichtingen en particulieren € 108.000, door de DoRe gemeente € 101.000 en door een laagrentende lening van € 322.000, verstrekt door het Nationaal restauratie Fonds. Deze lening moet in 30 jaar terugbetaald worden. We zijn dus niet ontevreden, maar we zadelen de DoRe Gemeente wel met een forse lening op.

Wim Doekes, penningmeester

EEN BIJZONDER TRIO P.C. Meijers

Tijdens de laatste restauratie van het Foreestenhuis is door bureau Erfgoed van de gemeente Hoorn bouwhistorisch onderzoek verricht. Daarbij zijn bekende en onbekende feiten vastgesteld. Hieronder enige informatie over een van de drie bijzondere vloerconstructies die zijn aangetroffen bij het onderzoek. De andere 2 bespreken we in het volgende bulletin.

Houten vloeren

De vloerconstructies in het pand zijn voor het grootste deel van hout. De vloeren zijn samengesteld uit houten balken en vloerdelen met in sommige ruimten een plafond. Met name de afmetingen en bevestiging van de vloerdelen is opvallend.

Vroeger kende men nog geen vloerbedekking zoals tegenwoordig. Soms werd er op de vloer een mat gelegd en vanaf de 18^e en 19^e eeuw gebruikte men wel vloerkleden. Dat betekende dat de houten vloerdelen verder gewoon in het zicht kwamen. Om de vloerdelen op de balken te bevestigen werden de planken van bovenaf met nagels vastgespijkerd. Door de nagels ontstonden echter logischerwijs gaten die ontsierend waren. Gefortuneerde opdrachters lieten hun vloeren daarom het liefst onzichtbaar en zonder nagelgaten bevestigen. Met mooie, vlakke en onbeschadigde vloerdelen toonden ze hun hun rijkdom en verhoogden ze de uitstraling van hun interieur. Maar hoe deden ze dat?

Ankertjes

De vloerdelen van de begane grond boven 'De Kajuit' zijn bevestigd aan de houten balklaag door middel van ijzeren ankertjes. Deze gesmede ankertjes zijn in de zijkanten van de vloerdelen gestoken en aan de onderzijde op de balken genageld. Op deze manier werden de planken goed bevestigd en ontstonden er aan de bovenzijde van de planken geen ontsierende gaatjes door het bevestigen. Deze vorm van 'blinde vernageling' was zeer kostbaar en is daarom bijzonder en zeldzaam. Slechts in enkele monumenten in Nederland zijn dergelijke ankertjes gevonden. Een ander voorbeeld is de vloerconstructie in het Hof van Flodorf in Zutphen die uit 1725-1730 dateert.⁽¹⁾

De balklaag en vloerdelen met ankertjes in het Foreestenhuis behoren bij de bouwphase uit 1724 waarbij de zandstenen voorgevel werd gerealiseerd. De eigenaar en opdrachtgever was destijds Nanning van Foreest, een puissant rijk persoon, die dat ook graag wilde tonen.

P.C. Meijers is bureauhoofd Erfgoed van de gemeente Hoorn en erkend bouwhistoricus BNB.

1: R. Stenvert, Restauratievademecum Doc blad 08-1, 1995.

Van de restauratie.

Na afloop van de werkzaamheden kunnen we een balans opmaken van alles wat gebeurd is. Het platte dak is voorzien van een nieuwe bitumenbedekking. De dakgoten aan de voorgevel en aan de

oostzijde zijn vernieuwd. De dakconstructie, die deels aangebracht is in de jaren zestig van de vorige eeuw met de realisatie van een plat dak, is verstevigd. Door de foute constructie werd de muur aan de oostkant en de achterkant naar buiten gedrukt.

De oostelijke zijmuur is hersteld. Door de druk waren daar gaten ingevallen. In deze muur zijn 3 pedanten, waarvan 2 (die in de kerkzaal) houten kolommen bevatten. Deze kolommen waren aan de voet aangetast, dit is gerepareerd.

Tegelijkertijd is de hele vloerconstructie bekeken op mankementen en zo nodig hersteld. De voorgevel is nagelopen op rotte plekken en geschilderd. De beelden boven de voorgevel zijn voorzien van een arm en nieuwe speren. De arm ontbrak al meer dan dertig jaar en een afbeelding van de oorspronkelijke arm hebben we niet kunnen vinden.

De achtergevel begon weg te zakken. Deze was natuurlijk nergens recht, maar verder zakken was ook niet onze bedoeling. Deze is verstevigd met een zware betonnen balk onder de hele achtergevel met in het midden een plaat om zakken tegen te gaan. Ook is de aanbouw, waarmee men in de kantoorruimte kan komen, hersteld. De muren vertoonden de nodige scheuren door het wegzakken van dit aanbouwtje. De zogeheten diepe kelder was vroeger de voorraad kelder met zinken bakken om de levensmiddelen gekoeld te kunnen opslaan. Deze drijvende kelder lekte erg en is door het impregneren van de vloer weer waterdicht. De elektrische installatie is vernieuwd, dus minder brandgevaarlijk, en er is noodverlichting aangebracht.

Voor een breder gebruik van het gebouw hebben we een vaste beamer in de kerkzaal gekregen, waarmee gemakkelijk presentaties gegeven kunnen worden.

De keuken is nieuw en in het aangekochte buurpand zijn een mindervaliden lift en toilet gemaakt.

Er is dus een heleboel gebeurd. Maar het blijft een oud gebouw, waar elke keer weer iets anders kan voorkomen.

Het bestuur.

Verhuur.

De kerkzaal en de nevenruimtes zijn uitermate geschikt voor kleine bijeenkomsten als lezingen, vergaderingen, feesten etc. Indien u daar gebruik van wil maken, kunt u contact opnemen met de secretaris van de stichting. Zijn contactgegevens staan vermeld op het voorblad.